

Het effect van sanctiewetgeving op internationale handel

Het handels- en betalingsverkeer met (bijvoorbeeld) Iran, Syrië, Sudan en Noord-Korea kan lijden onder de opgelegde sancties waarmee deze landen te maken hebben. Ieder bedrijf zal zich dan ook niet alleen op de hoogte moeten stellen van de geldende regels maar er tevens op moeten toezien dat deze worden nageleefd. Immers, overtreding van sanctiewetgeving kan leiden tot boetes en eventueel zelfs strafrechtelijke vervolging. Plus het nodige reputatieverlies.

Sanctiemaatregelen vinden hun oorsprong bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, de Europese Unie en andere internationale organisaties. De maatregelen worden opgelegd aan landen die in de ogen van de internationale gemeenschap over de schreef gaan, denk bijvoorbeeld aan schending van de mensenrechten. Het doel is om middels de sanctiemaatregelen deze landen onder druk te zetten zodat ze hun gedrag verbeteren en de internationale rechtsorde te bevorderen. In beginsel richten sancties zich tegen handelstransacties met bepaalde landen, meer specifiek tegen bepaalde organisaties en individuen. De mogelijke sancties variëren van wapenembargo's en handelsrestricties tot het bevriezen van financiële tegoeden.

Dergelijke sancties hebben uiteraard gevolgen voor Nederlandse bedrijven en financiële instellingen. Overtreding van de sanctiewetgeving wordt in Nederland aangemerkt als *een economisch delict* in het kader van de Wet op de Economische Delicten. Straffen kunnen variëren van hoge boetes (maximaal 760.000 euro) per overtreding tot zelfs een gevangenisstraf van maximaal 6 jaar! Hoe kun je je als onderneming wapenen tegen de risico's die ontstaan als gevolg van deze wetgeving?

Door de *juiste voorzorgsmaatregelen* te nemen kan een bedrijf een groot deel van het risico ondervangen. Voorzorgsmaatregelen kunnen, met het oog op de eventuele bevriezing van tegoeden, bestaan uit het *aanpassen van de organisatie op het gebied van credit management*. Daarnaast moeten de door een bedrijf te implementeren maatregelen er voor zorgen dat handelstransacties en financiële stromen nauwkeurig worden gevolgd en bij dreiging van inbreuk op de sanctiemaatregelen adequaat kan worden geacteerd. De sanctiewetgeving noodzaakt bedrijven meer dan ooit om een goed werkend intern controle apparaat op compliance met wet- en regelgeving te ontwikkelen.

Omdat het, zeker bij de grotere bedrijven, vaak moeilijk is om alle handelstransacties te volgen, zullen bedrijven een *compliance programma* moeten ontwikkelen en implementeren dat er toe bijdraagt dat overtreding van sanctiewetgeving zoveel als mogelijk wordt uitgesloten. De potentiële consequenties voor de bedrijven en haar medewerkers zijn immers groot. Voor de bestuurders van ondernemingen is het daarom van belang dat zij op de hoogte zijn van de regelgeving en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer de regels niet worden nageleefd. Niet in de laatste plaats omdat *in geval van overtredingen van de sanctiewetgeving de feitelijke bestuurders van de onderneming als verdachten (kunnen) worden aangemerkt*.

Voor de General Counsel is een cruciale rol weggelegd binnen een onderneming ten aanzien van de compliance met de sanctiewetgeving. Enerzijds zullen de sancties en de mate waarin deze het bedrijf mogelijk kunnen raken *inzichtelijk* gemaakt dienen te worden. Anderzijds dienen *maatregelen* genomen te worden *om te voorkomen* dat de opgelegde sancties worden overtreden.

About the author:

Brian Mulier – partner in the International Tax Group at Bird&Bird in The Hague-has more than 20 years' specialized experience of customs and international trade related matters. His expertise covers the full range of customs and trade related matters as well as the application of EU export controls. He has extensive experience in advising about EU customs compliance, customs classification and customs valuation, transfer pricing, rules of origin and customs efficient supply chain (re-)structuring, including sourcing strategies and optimizing the use of free trade agreements.